JĘZYK POLSKI KLASY 4-8- ZASADY PRACY NA LEKCJACH

1.Na każdej lekcji uczeń powinien posiadać zeszyt przedmiotowy oraz w zależności od potrzeb i realizowanego tematu książkę, zeszyt ćwiczeń, lekturę.
2.Zeszyt przedmiotowy z języka polskiego powinien być w szerokie linie, z marginesami i estetycznie prowadzony.

II OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIA PODLEGAJĄCE OCENIE:

Ocenianie na II etapie edukacyjnym (w klasach IV–VIII) odbywa się w skali cyfrowej od 1 do 6. Ocenie podlegają realne osiągnięcia uczniów, czyli aktualny stan wiedzy i umiejętności oraz wkład pracy i postępy w uczeniu się.
Celem oceniania ucznia jest dostarczanie informacji o stopniu osiągnięcia celów edukacyjnych, stopniu realizacji celów podstawy programowej z przedmiotu czy motywowanie uczniów do poszerzania wiedzy i umiejętności

W ciągu całego semestru/ roku kontrola osiągnięć i sprawdzanie wiedzy uczniów odbywa się systematycznie oraz zgodnie z następującymi sposobami:

- sprawdziany i testy gramatyczne, ortograficzne, literackie,
- testy sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstu literackiego (lektury),
- dyktanda,
- odpowiedzi ustne, aktywność ucznia na lekcji-swobodne wypowiedzi uczniów,
- zadania wykonywane na lekcji w zeszycie, ćwiczeniach, kartach pracy
- recytacja prozy i poezji,
- czytanie na głos,
- ćwiczenia stylistyczne – dłuższe i krótsze formy wypowiedzi pisemnej wykonywane na lekcji,
- różnorodne działania twórcze- tworzenie plakatów, rysunków itp. do tekstów literackich.

Dodatkowo uczeń może uzyskać ocenę cząstkową za:
- udział w konkursie klasowym, szkolnym, międzyszkolnym, w przedstawieniu, akademii szkolnej,
- Udział, zaangażowanie w przygotowanie projektów edukacyjnych, których cele lub zakres jest pokrewny z podstawą programową z przedmiotu.

III. WARUNKI I TRYB PODWYŻSZENIA KLASYFIKACYJNEJ OCENY ROCZNEJ:

- Rodzic lub opiekun prawny po spełnieniu warunków zapisanych w Statucie Szkoły &63 pkt 4, może zwrócić się na piśmie do nauczyciela z uzasadnioną prośbą o podniesienie klasyfikacyjnej oceny rocznej.
- Weryfikowanie wiedzy ucznia będzie miało formę pisemną- testu, który będzie się składał z następujących treści: analiza tekstu literackiego (proza, poezja), zadań sprawdzających wiedzę z gramatyki, ortografii i interpunkcji oraz zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia dłuższej formy wypowiedzi pisemnej. Będzie on obejmował wymagania edukacyjne obowiązujących na ocenę, o którą ubiega się uczeń.
- Uczeń będzie musiał też przystąpić do części ustnej, która będzie związana z wykazaniem się znajomością treści lektur obowiązkowych, omawianych na lekcjach języka polskiego w ciągu danego roku szkolnego.

JĘZYK POLSKI WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY- KLASA 8

(W odniesieniu do programu nauczania „ Nowe słowa na start” – wydawnictwo NOWA ERA oraz opracowane na podstawie propozycji wymagań autorstwa Doroty Podorskiej)

Obowiązują od 1 września 2026 roku

Uczniów obowiązują wymagania z klas 4-7 oraz:

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
UTWORY LIRYCZNE				
UCZEŃ:				
wie, kto to osoba mówiąca w wierszu, - wyjaśnia pojęcie podmiot liryczny, - wie, kto to bohater liryczny, - wyjaśnia pojęcie adresata / odbiorcy utworu, - odróżnia podmiot liryczny od adresata, - odróżnia wers od strofy (zwrotki), - wyjaśnia, czym są rym, wers, refren, - zna nazwy środków artystycznych: epitet, porównanie, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, apostrofa, ożywienie, symbol, neologizm, - wymienia elementy	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: - wymienia cechy poezji, - czyta wiersz głośno i wyraźnie, - wygłasza z pamięci wskazany utwór liryczny, zwracając uwagę na znaki przestankowe, - wypowiada się na temat przeczytanego wiersza, - podejmuje próbę uzasadnienia swoich wrażeń wywołanych lekturą wiersza, określa nastrój wiersza, – wskazuje w wierszu wartości ważne dla poety, – tworzy projekt pracy (rysunek, drama itp.) interpretującej wiersz – przekład intersemiotyczny, – nazywa wyrazy	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: - uzasadnia, dlaczego utwór należy do liryki, - czyta / wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, zgodnie z tematem i stylem dzieła, - określa temat wiersza, - opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu, - wyodrębnia obrazy poetyckie, nazywa i uzasadnia swoje uczucia wywołane lekturą wiersza, – przedstawia, również w formie przekładu intersemiotycznego (np. rysunek, drama itp.), jak rozumie omawiany wiersz, – wskazuje cechy	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: - wyjaśnia, na czym polega język poezji, - czytając / recytując wiersz, stosuje odpowiednie tempo, intonację i modulację, - dokonuje interpretacji głosowej utworu lirycznego, - ciekawie opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu, o podmiocie lirycznym, bohaterach i ich uczuciach, – opisuje zachowanie bohatera wiersza i wyraża swoją opinię na ten temat, – porównuje doświadczenia bohatera z	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: - prezentuje informacje na temat wiersza w dowolnie wybranej formie, w tym w formie interaktywnej, - samodzielnie analizuje i interpretuje utwór poetycki, stosując różne techniki uczenia się, - tworzy własne przykłady poznanych środków artystycznych, • wyjaśnia funkcje środków artystycznych, • omawia wyczerpująco sytuację przedstawioną w wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń, • interpretuje wiersz i uzasadnia

rytmizujące: wers, strofa, rym, rytm, - zna pojęcia hymnu, pieśni, fraszki, trenu, - przedstawia tematykę wiersza, - zna pojęcie ironii, - wie, jakie jest przesłanie wiersza, - nazywa wartości ważne dla podmiotu lirycznego - rozpoznaje w utworach lirycznych wartości ważne dla Polaków, dostrzega w omawianych wierszach elementy historyczne, wymienia autorów utworów lirycznych wskazanych w Podstawie programowej.	wskazujące na osobę mówiącą w wierszu (podmiot liryczny) i adresata, – opowiada o podmiocie lirycznym, przedstawiając jego myśli i uczucia, – określa adresata wiersza, – wskazuje wers ze zwrotem do adresata, – wskazuje bohatera wiersza, – rozpoznaje w wierszach epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, ożywienia, symbole, – wskazuje w wierszu rymy, – rozpoznaje elementy rytmizujące utwór, – rozpoznaje hymn, pieśń, tren, fraszkę, – dzieli wersy na sylaby, – wie, na czym polega ironia i rozumie jej funkcje w utworach lirycznych, – rozpoznaje przesłanie utworu i wypowiada się na temat jego aktualności, – na podstawie poznanych wierszy tworzy drabinę wartości ważnych dla Polaków na	podmiotu lirycznego, – określa cechy bohatera wiersza, – porównuje i nazywa rymy w dwóch dowolnie wybranych strofach, – rozpoznaje w utworach lirycznych przenośnie, uosobienia, neologizmy artystyczne, – rozpoznaje refren jako element rytmizujący utwór, – wymienia cechy hymnu, pieśni, trenu, fraszki, – wyjaśnia, na czym polega ironia, – dostrzega ironię w omawianych wierszach, – formułuje przesłanie utworu lirycznego i zastanawia się nad jego aktualnością, – porównuje wartości ważne dla Polaków ze swoimi wartościami, – dostrzega różne konteksty w omawianych utworach lirycznych, – odwołuje się do biografii autora w interpretacji utworów lirycznych.	własnymi, – opisuje adresata wiersza, – wskazuje cytaty, dzięki którym nazywa uczucia wywołane lekturą wiersza, – wyjaśnia, jak rozumie przesłanie wiersza, – wyjaśnia znaczenie przenośne utworu lirycznego, – uzasadnia własne rozumienie wiersza, – rozpoznaje funkcje środków artystycznych w omawianych wierszach, – odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, – wskazuje w wierszu elementy rytmizujące, – wskazuje cechy pieśni, – trenu, fraszki w danym utworze, – definiuje pojęcie ironii, – omawia znaczenie ironii w danym utworze, – wyjaśnia przesłanie utworu lirycznego i ocenia jego aktualność, – omawiając utwory liryczne, nawiązuje do kontekstów: historycznego, biograficznego, filozoficznego,	swoją tezę interpretacyjną, odwołując się do elementów utworu, • charakteryzuje podmiot liryczny, odwołując się do treści wiersza, • charakteryzuje bohatera, odwołując się do treści wiersza, • porównuje podmiot liryczny z adresatem i bohaterem wiersza i przedstawia wnioski, • rozpoznaje hymn, pieśń, tren, fraszkę wśród innych gatunków literackich, • tworzy pytania do hipotezy • interpretacyjnej, • w interpretacji utworów lirycznych wykorzystuje odwołania do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, • w interpretacji utworów lirycznych wykorzystuje potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliterac ki, kulturowy, filozoficzny,

	przestrzeni dziejów, – wymienia wydarzenia historyczne zawarte w omawianych utworach, – rozumie słowo kontekst i zna rodzaje kontekstów, – zna elementy z życia autorów utworów lirycznych wskazanych w Podstawie programowej.		kulturowego, – dostrzega i wskazuje nawiązania biograficzne w omawianych utworach lirycznych.	społeczny.
UTWORY EPICKIE **UCZEŃ:**				
• wie, że epika jest jednym z rodzajów literackich, • odróżnia utwór epicki od utworu lirycznego i dramatu, • wymienia elementy świata przedstawionego: czas, miejsce akcji, bohaterowie, wydarzenia, • rozpoznaje fikcję literacką, • wskazuje elementy realistyczne (rzeczywiste) w omawianych utworach epickich, • zna gatunki epickie: mit, bajka, baśń, legenda, • przypowieść, opowiadanie,	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> • wymienia cechy utworu epickiego, • opisuje wybrane elementy świata przedstawionego, • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne w utworach epickich, • wymienia cechy gatunkowe mitu, bajki, baśni, legendy, przypowieści, opowiadania, noweli, powieści, epopei, • wyszukuje w tekście określone informacje,	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> • czyta głośno, wyraźnie, z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych, • rozpoznaje rodzaj literacki czytanego tekstu – epika, • rozpoznaje czytany utwór jako mit, bajkę, baśń, legendę, przypowieść, opowiadanie, nowelę, powieść, epopeję, • opowiada o elementach świata przedstawionego, • odróżnia elementy realistyczne od	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> • analizuje elementy świata przedstawionego i wyciąga wnioski, • wyjaśnia różnice miedzy elementami realistycznymi i fantastycznymi w utworach epickich, • uzasadnia przynależność • rodzajową utworu do epiki oraz gatunkową do mitu, bajki, baśni, legendy, przypowieści, opowiadania, noweli, powieści, epopei, • rozpoznaje elementy •	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto</u>: • porównuje elementy świata przedstawionego różnych utworów, • uzasadnia przynależność rodzajową i gatunkową utworu epickiego, podając odpowiednie przykłady, • rozpoznaje funkcje elementów budowy utworu: tytułu, podtytułu, puenty, motta, dedykacji, punktu kulminacyjnego, • prezentuje za pomocą narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne • zależności miedzy

nowela, powieść, epopeja, • wymienia tytuł jako element budowy utworu epickiego, • wymienia wybrane wydarzenia tworzące akcję utworu, • rozpoznaje, kim jest osoba wypowiadająca się w utworze epickim, • rozpoznaje i wymienia bohaterów utworu, • zna pojęcia: narrator i narracja, • rozpoznaje w utworze wątek główny, • nazywa swoje wrażenia wywołane lekturą tekstu, • rozpoznaje w tekście znaczenia dosłowne, • opowiada ustnie o treści utworu, zachowując • kolejność zdarzeń, • wie, że tekst może mieć znaczenie przenośne, • wie, czym jest alegoria i symbol w utworze epickim, • wymienia cechy postawy bohatera, • wie, jakie jest przesłanie utworu epickiego, • rozpoznaje w utworach epickich	• wskazuje tytuł jako element budowy utworu epickiego, • ustala kolejność zdarzeń, • nazywa rodzaj narratora i narracji, • rozpoznaje rodzaje bohaterów w utworze, • przedstawia wybranego bohatera, • wymienia niektóre cechy bohaterów, • rozpoznaje wątki poboczne, • wypowiada się na temat przeczytanego utworu, • wskazuje wartości ważne dla bohaterów, • omawia postawę bohatera, • rozpoznaje w utworze ważne informacje, • tworzy projekt pracy (rysunek, drama, spektakl teatralny itp.) będącej interpretacją utworu – przekład intersemiotyczny, • dostrzega przenośny sens opowieści z Biblii, • rozpoznaje w tekście alegorię i symbol, • rozpoznaje przesłanie utworu, • na podstawie poznanych	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: • czyta głośno, wyraźnie, z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych, • rozpoznaje rodzaj literacki czytanego tekstu – epika, • rozpoznaje czytany utwór jako mit, bajkę, baśń, legendę, przypowieść, opowiadanie, nowelę, powieść, epopeję, • opowiada o elementach świata przedstawionego, • odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych • zna elementy konstrukcyjne utworu epickiego, • opowiada o wybranych wydarzeniach fabuły, • charakteryzuje narratora utworu, • określa, czy dany bohater jest główny czy drugoplanowy, • wymienia większość cech bohaterów, • zbiera informacje o bohaterze, • uzasadnia rodzaj narracji: pierwszoosobowej	konstrukcyjne utworu epickiego, • rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe, • wskazuje cechy narratora w zależności od jego rodzaju, • rozpoznaje rodzaj bohatera w omawianym utworze, • określa relacje łączące bohaterów utworu, • uzasadnia wskazane cechy bohaterów, odwołując się do treści utworu, • selekcjonuje zebrane informacje o bohaterze, • odróżnia bohatera głównego od drugoplanowego, • dokonuje analizy fragmentu utworu, aby określić rodzaj narracji, • określa tematykę utworu, • omawia wątek poboczny, • porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami, • odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, • porównuje treść czytanych utworów z	wydarzeniami w utworze, • porównuje narratorów w różnych utworach, • charakteryzuje bohatera, również za pomocą narzędzi interaktywnych, • porównuje narrację pierwszoosobową z trzecioosobową i przedstawia wnioski, • określa problematykę utworu i prezentuje ją w twórczy sposób, • ciekawie prezentuje własną interpretację biblijnych opowieści, • w interpretacji utworów epickich wykorzystuje odwołania do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, • w interpretacji utworów epickich odwołuje się do kontekstu biograficznego, • wyjaśnia wpływ kontekstu historycznego i historycznolitera ckiego na treść i formę utworów epickich, • porównuje

wartości ważne dla Polaków, • dostrzega w omawianych utworach epickich elementy historyczne, • wymienia autorów utworów epickich wskazanych w Podstawie programowej.	tekstów tworzy drabinę wartości ważnych dla Polaków na przestrzeni dziejów, • wymienia wydarzenia historyczne zawarte w omówionych tekstach, • rozumie słowo kontekst i zna rodzaje kontekstów w utworach epickich, • zna elementy z życia autorów utworów epickich wskazanych w Podstawie programowej.	i trzecioosobowej, • omawia wątek główny, • określa doświadczenia bohaterów, • prezentuje własne rozumienie utworu, • ocenia bohaterów, • rozpoznaje informacje mniej ważne w utworze, • rozpoznaje fakty i opinie, • odczytuje omawiane teksty na podstawie stworzonego przekładu intersemiotyczne-go, • omawia przenośne znaczenia opowieści biblijnych, • podaje przykłady alegorii i symbolu, • zna przyczyny niepowodzeń bohatera, • wypowiada się na temat przesłania utworu, • porównuje wartości ważne dla Polaków ze swoimi wartościami, • dostrzega różne konteksty w omawianych utworach epickich, • posługuje się biografią autora w interpretacji utworów epickich.	własnymi doświadczeniami, • interpretuje biblijne opowieści, • omawia funkcje alegorii, • ocenia postawę bohatera i przyczyny jego niepowodzenia, • formułuje przesłanie utworu, • omawiając utwory epickie, nawiązuje do kontekstów, np. historycznego, biograficznego, filozoficznego, kulturowego, • dostrzega i wskazuje nawiązania biograficzne w omawianych utworach epickich.	utwory epickie z różnych kultur i epok, uwzględniając kontekst kulturowy, filozoficzny i społeczny.

UTWORY DRAMATYCZNE				
UCZEŃ:				
• zna pojęcie dramatu, • wie, że dramat to jeden z rodzajów literackich, • wie, że gatunki dramatu to tragedia i komedia, • zna podstawowe cechy utworów dramatycznych, • odróżnia utwór pisany prozą i wierszem od dramatu, • wymienia elementy świata przedstawionego w dramacie: czas, miejsce akcji, bohaterowie, wydarzenia, • wie, czym się różni realizm od fantastyki w dramacie, • wie, że dzieło dramatyczne ma kontekst kulturowy i biograficzny, • wymienia utwory dramatyczne poznane w klasach 7 i 8, • zna utwory dramatyczne z kanonu lektur obowiązkowych.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> • wie, czym cechuje się dramat jako rodzaj literacki, • zna cechy utworów dramatycznych, • wie, czym cechuje się tragedia i komedia, • opisuje elementy świata przedstawionego w dramacie, • wymienia charakterystyczne elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog, • omawia elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie, • rozpoznaje rodzaje bohaterów w dramacie, • zna pojęcie bohatera tragicznego i komizmu, • zna etapy rozwoju akcji dramatycznej, • rozumie pojęcie dramatu romantycznego, • wypowiada się na temat dramatów	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> • rozpoznaje dramat jako rodzaj literacki, • wskazuje cechy utworów dramatycznych, • wymienia cechy tragedii i komedii, • opowiada o elementach świata przedstawionego w dramacie, • wskazuje akt, scenę, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog, • odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych, • określa rodzaj bohatera: główny i drugoplanowy, • wskazuje bohatera tragicznego, • ocenia bohaterów dramatu, • określa, na czym polega komizm, • nazywa etapy rozwoju akcji dramatycznej, • rozumie kontekst kulturowy i biograficzny dramatu, • rozpoznaje cechy dramatu	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> • uzasadnia, dlaczego utwór jest dramatem, • omawia cechy rodzajowe dramatu i cechy gatunkowe tragedii i komedii, • wyjaśnia różnice miedzy elementami realistycznymi a fantastycznymi dramatu, • rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe, rodzaj bohatera, • określa relacje łączące bohaterów, • odróżnia bohatera głównego od drugoplanowego, • określa funkcje komizmu, • wyjaśnia, dlaczego dana postać jest bohaterem tragicznym, • omawia etapy rozwoju akcji dramatycznej, • wskazuje w utworze cechy dramatu romantycznego, • wyjaśnia kontekst kulturowy i biograficzny	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> • udowadnia, że utwór jest dramatem, podając odpowiednie przykłady z tekstu, • określa funkcje komizmu, • prezentuje według własnego pomysłu, z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne zależności miedzy wydarzeniami w dramatach z kanonu lektur obowiązkowych, • określa problematykę dramatów poznanych w klasach 7 i 8 i prezentuje ją w twórczy sposób, • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w dramatach z kanonu lektur obowiązkowych, odwołując się do znajomości całej lektury.

	poznanych w klasach 7 i 8, • krótko opowiada, o czym jest utwór dramatyczny z kanonu lektur obowiązkowych.	romantycznego, • prezentuje w dowolnej formie (w tym w formie interaktywnej) treść dramatów z kanonu lektur obowiązkowych.	dramatów poznanych w klasach 7 i 8.	
UTWORY SYNKRETYCZNE (M.IN. BALLADA)				
UCZEŃ:				
• wie, że ballada zawiera elementy epiki, liryki i dramatu, • wymienia elementy świata przedstawionego w balladzie, • wie, czym jest punkt kulminacyjny w balladzie, • wymienia utwory synkretyczne poznane w klasach 7 i 8, • zna utwory synkretyczne z kanonu lektur obowiązkowych.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> • zna cechy ballady, • dostrzega w balladzie elementy epiki, liryki i dramatu, • omawiam elementy świata przedstawionego w balladzie; • wyjaśnia, czym jest punkt kulminacyjny w balladzie, • wypowiada się na temat utworów synkretycznych poznanych w klasach 7 i 8, • krótko opowiada, o czym jest utwór synkretyczny z kanonu lektur obowiązkowych. • dostrzega w sztuce nawiązania do poznanych utworów synkretycznych.	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> • wymienia cechy ballady, • wie, na czym polega synkretyzm ballady, • porządkuje wydarzenia ballady w sposób przyczynowo-skutkowy, • ocenia dzieła sztuki nawiązujące do poznanych utworów synkretycznych, • tworzy ciekawe wypowiedzi inspirowane utworami synkretycznymi z kanonu lektur obowiązkowych.	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> • wnikliwie omawia cechy ballady, • wyjaśnia, na czym polega synkretyzm danego dzieła, • określa funkcje punktu kulminacyjnego w balladzie, • porządkuje zebrany materiał na temat utworów synkretycznych z kanonu lektur obowiązkowych, • interpretuje dzieła sztuki nawiązujące do poznanych utworów synkretycznych, • tworzy rozbudowane wypowiedzi inspirowane utworami synkretycznymi.	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> • samodzielnie analizuje i interpretuje utwory synkretyczne z kanonu lektur obowiązkowych, • prezentuje według własnego pomysłu, również interaktywnie, świat przedstawiony w poznanych utworach synkretycznych.

INNE TEKSTY KULTURY				
UCZEŃ:				
• określa tematykę poznanych tekstów kultury, • wymienia elementy tekstu kultury, • nazywa wrażenia wywołane tekstem kultury, • dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą publicystyczną, naukową i popularnonaukową, • wie, że są różne gatunki dziennikarskie, • rozpoznaje wywiad, artykuł, reportaż wśród gatunków • publicystycznych, • wie, co to jest lid.	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: • wyszukuje potrzebne informacje, • prezentuje elementy obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii itp., • cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego, • rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, reportaż, • podaje funkcje lidu, • dostrzega wartości estetyczne poznanych tekstów kultury.	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: • wskazuje cechy tekstów kultury, • nazywa emocje, które mogą odczuwać postacie z obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii, • przedstawia własne rozumienie tekstu kultury, • określa funkcje literatury pięknej, publicystycznej, popularnonaukowej i naukowej, • określa podstawowe cechy wywiadu, artykułu, reportażu, • określa znaczenie lidu.	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: • opowiada w kilku zdaniach o problemie rozważanym w tekście, • opisuje elementy obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii, • uzasadnia własne rozumienie tekstu kultury, • znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych, • porównuje różne dzieła, • omawia funkcje lidu.	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch, • dokonuje przekładu intersemiotycznego, np. tworzy historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie czy fotografii, • przedstawia własną interpretację dzieła sztuki.
FONETYKA				
UCZEŃ:				
• zna pojęcie fonetyka, • zna zasady dzielenia wyrazów na głoski i sylaby, • rozpoznaje samogłoski i spółgłoski, • wie, że i w wyrazie może pełnić różne funkcje, • wie, czym są	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: • rozumie, czym zajmuje się fonetyka, • rozróżnia rodzaje głosek, • rozumie funkcje głoski i,	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: • poprawnie dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby, • poprawnie przenosi wyrazy, • określa rolę samogłoski i,	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: • rozpoznaje rodzaje wszystkich głosek i omawia ich cechy, • rozpoznaje funkcję litery i w wyrazie,	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: • rozumie i wykorzystuje wiedzę o głoskach oraz upodobnieniach do poprawnego mówienia i pisania,

upodobnienia fonetyczne, • zna reguły akcentowania w języku polskim.	• rozumie, na czym polegają zjawiska fonetyczne w polszczyźnie, • wymienia reguły akcentowania w języku polskim, • rozpoznaje wyjątki od zasad akcentowania. spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: • poprawnie dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby, • poprawnie przenosi wyrazy, • określa rolę samogłoski i, • omawia mechanizm upodobnień fonetycznych, • stosuje reguły akcentowania w języku polskim oraz prawidłową intonację, • wymienia wyjątki od zasad akcentowania.	• omawia mechanizm upodobnień fonetycznych, • stosuje reguły akcentowania w języku polskim oraz prawidłową intonację, • wymienia wyjątki od zasad akcentowania.	• objaśnia mechanizm • upodobnień fonetycznych, podaje ich przykłady, • wypowiada się z prawidłową intonacją, • prawidłowo akcentuje wyrazy i zdania oraz wyjątki.	• świadomie i bezbłędnie akcentuje wyrazy i zdania we wszystkich swoich wypowiedziach oraz podczas czytania i recytacji.
SŁOWOTWÓRSTWO				
UCZEŃ:				
• zna pojęcia: temat słowotwórczy, definicja słowotwórcza, formant, a także rodzina wyrazów, wyraz pokrewny, rdzeń, rdzenie oboczne, • rozpoznaje wyraz podstawowy i	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> • wie, czym zajmuje się słowotwórstwo, • odróżnia wyraz podstawowy od wyrazu	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> • wyjaśnia, czym są wyrazy podstawowe i pochodne, • przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu,	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> • poprawnie przeprowadza analizy słowotwórcze, • rozpoznaje rodzaj formantu w wyrazie, • omawia	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> • świadomie stosuje w swoich wypowiedziach: wyrazy podstawowe i pochodne, wyrazy należące do różnych

wyrazy pochodne, • wie, jakie znaczenia są nadawane wyrazom przez formanty, • wie, czym są wyrazy złożone i zna podstawowe zasady ich pisowni.	pochodnego, • próbuje przeprowadzać analizę słowotwórczą wyrazu, • rozpoznaje znaczenia nadawane wyrazom przez formanty, • rozpoznaje wyrazy pokrewne, • rozpoznaje wyrazy złożone, • zna zasady tworzenia i pisowni wyrazów złożonych.	• wyjaśnia funkcję formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, • podaje przykłady kategorii znaczeniowych wyrazów, • rozpoznaje rodzinę wyrazów, wskazuje rdzeń i oboczności, • omawia zasady tworzenia wyrazów złożonych i objaśnia ich pisownię.	znaczeniotwórczą funkcję formantów, • podaje przykłady wyrazów należących do jednej rodziny, • przedstawia na wykresie zależności między wyrazami pokrewnymi, • tworzy wyrazy złożone • stosuje w praktyce zasady pisowni wyrazów złożonych.	kategorii znaczeniowych, wyrazy pokrewne i wyrazy złożone, • bezbłędnie analizuje budowę słowotwórczą wyrazu.
FLEKSJA				
UCZEŃ:				
• odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych, • wie, że imiesłowy przymiotnikowy i przysłówkowy są nieosobowymi formami czasownika, • zna zasady tworzenia i odmiany imiesłowów, • zna podstawowe zasady pisowni nie z różnymi częściami mowy oraz wyjątki od tych zasad, • zna wybrane zasady zapisu nazw miejscowych i nazw	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> • rozpoznaje nieosobowe formy czasownika: formy zakończone na -no , -to, bezokoliczniki, imiesłowy, • podaje końcówki imiesłowów, • wyjaśnia zasady tworzenia i odmiany imiesłowów, • wie, jak odróżnić imiesłów od przymiotnika, • tworzy imiesłowy z partykułą nie, • zna zasady	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> • rozpoznaje, z jaką częścią mowy ma do czynienia, • określa formę fleksyjną wyrazu, • wskazuje imiesłów w zdaniu i określa jego rodzaj, • wymienia wyjątki od zasad pisowni partykuły nie, • rozpoznaje nazwy miejscowe, • stosuje zasady odmiany i zapisu nazw miejscowych i nazw mieszkańców, • poprawnie	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> • tworzy wskazane formy fleksyjne wyrazów, • przekształca wskazane czasowniki na konstrukcje z imiesłowami, • bezbłędnie zapisuje nie z różnymi częściami mowy •uwzględnienia wyjątki od zasad pisowni partykuły nie, • podaje własne przykłady nazw miejscowych, • bezbłędnie odmienia	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> • poprawnie używa imiesłowów, • wskazuje i poprawia błędy fleksyjne, • redaguje tekst z użyciem partykuły nie z różnymi częściami mowy, • poprawia błędy swoje i innych w zapisie nie z różnymi częściami mowy, w tym z wyjątkami, • koryguje błędy swoje i innych w odmianie i zapisie

mieszkańców, • zna zasady odmiany imion i nazwisk w języku polskim.	pisowni nie z różnymi częściami mowy, • wymienia zasady odmiany i zapisu nazw miejscowych, nazw mieszkańców oraz imion i nazwisk.	odmienia imiona i nazwiska..	i zapisuje nazwy miejscowe, nazwy mieszkańców oraz imiona i nazwiska, • wyjaśnia pochodzenie imion i nazwisk.	nazw miejscowych, nazw mieszkańców oraz imion i nazwisk.
SKŁADNIA				
UCZEŃ:				
• wie, że w polskiej składni istnieją równoważniki zdania, zdania pojedyncze i złożone (współrzędnie, podrzędnie i wielokrotnie) oraz wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania, • próbuje przekształcać równoważnik w zdanie pojedyncze, a następnie w zdanie złożone oraz w wypowiedzenie • z imiesłowowym równoważnikiem zdania, • zna zasady interpunkcji w zdaniach wielokrotnie złożonych, • rozumie różnicę miedzy mową zależną a niezależną.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> • rozróżnia równoważniki zdań, zdania pojedyncze, złożone (współrzędnie, podrzędnie i wielokrotnie) oraz wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania, • zna typy zdań złożonych, • tworzy wypowiedzenia wielokrotnie złożone ze zdań pojedynczych,	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> • rozpoznaje w tekście równoważniki zdań, zdania pojedyncze, złożone (współrzędnie, podrzędnie i wielokrotnie) oraz wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania, • przekształca wypowiedzenia zbudowane z różnego rodzaju zdań złożonych, • przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie, • uzupełnia zdania wyliczeniami i wtrąceniami z zachowaniem zasad interpunkcji.	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> • układa równoważniki zdań, zdania pojedyncze, złożone (współrzędnie, podrzędnie i wielokrotnie) oraz wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania, zachowując poprawną interpunkcję, • odpowiednio nazywa wypowiedzenia składowe zdań wielokrotnie złożonych, • stosuje imiesłowowy równoważnik zdania w swoich wypowiedziach, • przy zapisie dialogu stosuje poprawną interpunkcję.	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> • poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach zdanie, równoważnik zdania, imiesłowowy równoważnik zdania oraz wypowiedzenia wielokrotnie złożone, • wskazuje i poprawia błędy związane z użyciem imiesłowowego równoważnika zdania oraz składnią zdania złożonego, • przeprowadza analizę składniową zdań wielokrotnie złożonych, • redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej.

ZRÓŻNICOWANIE JĘZYKA				
UCZEŃ:				
• zna pojęcia: synonim, antonim, homonim, wyraz wieloznaczny, neologizm, archaizm, kolokwializm, zapożyczenie, związek frazeologiczny, • wie, czym jest słownictwo wartościujące, • rozróżnia synonim od antonimu i homonimu, a archaizm od neologizmu, • dostrzega archaizmy w utworze, • dostrzega kolokwializmy w wypowiedzi i próbuje je zastąpić wyrazami ze słownictwa ogólnego, • wie, że zapożyczenie można zastąpić wyrazem rodzimym, • odróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu, • wie, że zasób słownictwa jest stale wzbogacany, • wie, co to jest styl językowy, • zna różne rodzaje stylów językowych.	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: • rozumie pojęcia: synonim, antonim, homonim, wyraz wieloznaczny, neologizm, archaizm, kolokwializm, zapożyczenie, związek frazeologiczny, • wskazuje synonimy, antonimy, homonimy i frazeologizmy, • zna znaczenie wybranych związków frazeologicznych, • zna rodzaje i funkcje archaizmów, neologizmów i zapożyczeń, • zastępuje kolokwializmy wyrazami ze słownictwa ogólnego, a zapożyczenia – wyrazami rodzimymi, • tworzy wyrazy o szerszym zakresie lub bogatszej treści, • rozpoznaje zdrobnienia i zgrubienia, • zna sposoby wzbogacania słownictwa,	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: • podaje przykłady synonimów, antonimów i homonimów, • wskazuje związki frazeologiczne w utworze, rozumie ich znaczenie, • podaje przykłady archaizmów i neologizmów, zdrobnień, zgrubień, związków frazeologicznych i określa ich funkcje w tekście, • omawia funkcje kolokwializmów i słownictwa wartościującego, • wymienia różne rodzaje zapożyczeń, wyjaśnia ich funkcje i omawia ich przydatność, • rozpoznaje i omawia wyznaczniki stylu językowego, • rozpoznaje cechy stylu w czytanym tekście, • omawia różne rodzaje stylów językowych.	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: • tworzy synonimy oraz antonimy konkretnych słów, • wyjaśnia różnicę między archaizmem a neologizmem oraz zdrobnieniem a zgrubieniem, • poprawnie używa frazeologizmów w swoich wypowiedziach, • interpretuje tekst, biorąc pod uwagę znaczenie i funkcję archaizmów, neologizmów, kolokwializmów, • stosuje różne sposoby wzbogacania słownictwa, • wskazuje w tekście środki charakterystyczne dla różnych stylów językowych, • podaje przykłady tekstów pisanych różnymi stylami.	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: • funkcjonalnie wykorzystuje zdobyte wiadomości, • urozmaica język swojej wypowiedzi, • świadomie stosuje neologizmy w swoich wypowiedziach, • świadomie używa kolokwializmów i archaizmów w celu stylizacji tekstu, • na bieżąco wzbogaca swoje słownictwo, • koryguje błędy swoje i innych, • tworzy prace w odpowiednim stylu językowym.

	• rozpoznaje różnice między językiem mówionym a pisanym, oficjalnym a nieoficjalnym, • rozpoznaje różne rodzaje stylów językowych, • zna środki językowe charakterystyczne dla różnych stylów.			
KOMUNIKACJA JĘZYKOWA I KULTURA JĘZYKA				
UCZEŃ:				
• zna zasady pisowni, • wie, że istnieje norma wzorcowa i norma użytkowa, • wie, że istnieją różne rodzaje błędów językowych, • rozpoznaje teksty reklamowe, • wskazuje slogany reklamowe, • wie, że w języku istnieje perswazja, • dostrzega manipulację językową, • zna zasady dyskutowania, • stara się zabierać głos w dyskusji, • formułuje argumenty.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> • wie, co to jest norma językowa i błąd językowy, • wymienia rodzaje błędów, • odróżnia normę wzorcową od normy użytkowej, • zna cechy i funkcje tekstów reklamowych, • wie, czym jest slogan, • odróżnia perswazję od manipulacji, • rozpoznaje środki służące manipulacji językowej, • zna znaczenie języka ciała w komunikacji, • zna środki retoryczne	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> • wyjaśnia różnicę między normą wzorcową a normą użytkową, • omawia różne rodzaje błędów językowych, • przekształca wypowiedzi tak, by usunąć błędy, • określa cechy i funkcje tekstów reklamowych, • wskazuje różnicę między perswazją a manipulacją, • ocenia zasady dyskutowania, • przedstawia argumenty w dyskusji, • stosuje środki retoryczne, • wyjaśnia, na czym polega	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> • na przykładach wyjaśnia różnicę między normą wzorcową a użytkową, • w praktyce rozpoznaje i eliminuje różne rodzaje błędów językowych, • podaje przykłady sloganów reklamowych, • wskazuje w tekście środki służące manipulacji, • stosuje w praktyce zasady dyskutowania, • poprawnie stosuje środki retoryczne, • zastępuje słownictwo	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto</u>: • poprawia błędy w pracach swoich oraz kolegów / koleżanek, • na co dzień wykorzystuje wiedzę o komunikacji językowej i kulturze języka, • świadomie posługuje się perswazją, • nie poddaje się manipulacji językowej ani jej nie używa, • zna różne odmiany dyskusji, • bierze udział w debacie.

	stosowane w dyskusji, • podaje przykłady słownictwa modnego, • wyraża opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny.	kultura języka, • podaje przykłady mody językowej.	modne synonimami, • uzasadnia opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny.	
ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA **UCZEŃ:**				
• zna reguły polskiej ortografii, • zna zasady interpunkcji w zdaniach oraz sposoby przytaczania cudzej wypowiedzi.	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: • rozumie, że na ortografię wpływa związek między formami fleksyjnymi oraz wyrazami pokrewnymi, • rozpoznaje reguły ortograficzne, • stosuje zasady poprawnej pisowni i interpunkcji.	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: • wie, co łączy ortografię z tradycją, • rozumie, że pisownia odzwierciedla zmiany, które kiedyś zaszły w języku, • objaśnia reguły ortograficzne i interpunkcyjne.	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: • w praktyce stosuje się do zasad polskiej ortografii i interpunkcji.	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: • poprawia błędy ortograficzne i interpunkcyjne w pracach swoich oraz kolegów / koleżanek.
ROZPRAWKA, OPOWIADANIE TWÓRCZE, PRZEMÓWIENIE, CV, LIST MOTYWACYJNY, PODANIE **UCZEŃ**				
• wie, czym jest rozprawka, • zna pojęcia teza i argument, • wie, że argumenty należy hierarchizować, • wie, że argument powinien być uzasadniony i zawierać	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: • wymienia elementy kompozycyjne rozprawki, • formułuję tezę,	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: • wymienia cechy rozprawki, • odróżnia tezę od hipotezy, • odróżnia argument od kontrargumentu,	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: • stawia ciekawe / oryginalne hipotezy, • formułuje kontrargumenty, • hierarchizuje	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: • samodzielnie pisze spójną i rozwiniętą rozprawkę z tezą oraz hipotezą, uwzględniając wszystkie wymogi

odwołanie do przykładu, • wie, czym jest plan kompozycyjny, • zna cechy przemówienia i cel tej formy wypowiedzi, • zna rodzaje argumentów, • zna zwroty do słuchaczy, • wie, że w przemówieniu wykorzystuje się głos i mowę ciała, • odróżnia opowiadanie twórcze od odtwórczego, • zna typy narracji, • wie, że opowiadanie trzeba odpowiednio skomponować, • zna pojęcia retrospekcji i puenty, • pod kierunkiem nauczyciela i / lub w grupie pisze rozprawkę z tezą, opowiadanie twórcze oraz proste przemówienie, • zna pojęcie spójności tekstu, • zna wybrane kryteria oceny różnych form wypowiedzi, • wie, czym są teksty użytkowe, • wie, czemu służą CV i list motywacyjny.	• wie, czym jest argument, • odróżnia przykład od argumentu, • wie, na czym polega hierarchizacja argumentów, • wie, co to jest wniosek, • zna zasady tworzenia planu kompozycyjnego • zna etapy pracy nad przemówieniem, • dobiera argumenty i zwroty do słuchaczy, • wie, jak wykorzystać głos i mowę ciała, • rozróżnia typy narracji, • wie, na czym polega trójdzielna kompozycja opowiadania, rozprawki, przemówienia, • rozumie znaczenie retrospekcji i puenty, • pisze rozprawkę z tezą, opowiadanie twórcze i przemówienie, • zna środki językowe nadające tekstowi spójność, • przekształca tekst tak, by tworzył logiczną całość, • rozpoznaje w tekstach wnioskowanie,	• ilustruje argument przykładem, • próbuje uporządkować wywód, • pracuje nad planem kompozycyjnym, • podejmuje próbę wnioskowania, • pisze rozprawkę z hipotezą oraz przemówienie, w którym odpiera przewidywany kontrargument, • uzasadnia dobór argumentów, • stosuje odpowiednie zwroty do słuchaczy, • wskazuje różnice między opowiadaniem twórczym a odtwórczym, • stosuje różne typy narracji w opowiadaniu, • stosuje akapity dla oznaczenia głównych elementów kompozycyjnych tekstu, • stosuje w opowiadaniu retrospekcję i puentę, • dba o spójność tworzonego tekstu, • stosuje środki językowe nadające tekstowi spójność,	argumenty, • zgadza się z cudzym poglądem lub z nim polemizuje, rzeczowo uzasadniając własne zdanie, • formułuje wnioski, • porządkuje wywód argumentacyjny, • sporządza plan kompozycyjny, • funkcjonalnie korzysta ze zwrotów do słuchaczy, • używa środków retorycznych, • świadomie wykorzystuje głos i mowę ciała, • stosuje w opowiadaniu sześć elementów urozmaicania stylu, • rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych, • pisze rozwiniętą rozprawkę z tezą i hipotezą, ciekawe rozbudowane przemówienie i opowiadanie twórcze, • omawia zasady tworzenia konkretnych tekstów użytkowych,	tej formy wypowiedzi, • samodzielnie pisze spójne przemówienie, używając różnych środków retorycznych i różnych rodzajów argumentów, • publicznie wygłasza swoje przemówienie, • samodzielnie pisze spójne rozwinięte i ciekawe opowiadanie twórcze, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi, • koryguje własne i cudze błędy związane z tworzeniem form wypowiedzi, • tworzy bezbłędnie pisma użytkowe.

	• wymienia kryteria oceny różnych form wypowiedzi, • odróżnia podanie od innych form użytkowych, • zna elementy kompozycyjne CV i listu motywacyjnego.	• ocenia różne formy wypowiedzi, stosując poznane kryteria, • wyjaśnia, czym są CV, list motywacyjny i podanie, • umie napisać wskazany tekst użytkowy.	• tworzy tekst jako logiczną całość, • pisze podanie zgodnie z wszelkimi wymogami tej formy wypowiedzi, • poprawnie tworzy dokumenty aplikacyjne. spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: • samodzielnie pisze spójną i rozwiniętą rozprawkę z tezą oraz hipotezą, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi, • samodzielnie pisze spójne przemówienie, używając różnych środków retorycznych i różnych rodzajów argumentów, • publicznie wygłasza swoje przemówienie, • samodzielnie pisze spójne rozwinięte i ciekawe opowiadanie twórcze, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi, • koryguje własne i cudze błędy związane z tworzeniem form wypowiedzi,	

			• tworzy bezbłędnie pisma użytkowe.	

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

NAUCZYCIELE PRZEDMIOTU:
Agnieszka Czeszejko- Sochacka
Lucyna Dawidowicz- Kupeć
Monika Listwan
Joanna Nitek
Remigiusz Sulewski